Společnost
pro církevní právo

ZRCADLO CÍRKVE

1/2021/2

Aktuality Společnosti pro církevní právo
Praha – Brno – Olomouc – Stříbro

20. ledna 2021 | 12. ročník

Z historie: pracovní výbor Společnosti pro církevní právo u paní Ing. Mindlové v Křenovičkách 13. června 1998. Foto: Ing. Jana Mindlová
History: Working Committee of the Church Law Society at Mrs. Ing. Mindlová in Křenovičky on 13th June 1998. Photo: Ing. Jana Mindlová

Novoroční přání, které nám všem zaslal dlouholetý autor sazby Revue církevního práva pan Antonín Plicka s rodinou.

***

Z Listu předsedy České biskupské konference kněžím

„Drazí bratří,

je to nezvyklé, aby vás oslovoval předseda ČBK, ale jsem vděčný vašim biskupům, že mi to dovolili.

V mém městě je Teologický konvikt a vidím, že nikdy v něm nebylo tak málo studentů jako nyní. Ta skutečnost křičí tak hlasitě, že nemohu mlčet. To mě vede k tomu, že zvu k zamyšlení i každého z vás.

Všichni víme, že kněžské povolání je nezasloužený dar, že katolická církev nemůže žít dlouhodobě bez služebného kněžství. Proto je nutné o milost kněžství prosit. To však nestačí. (...) Nechceme-li, aby si Hospodin musel napřed zplodit syny z kamení, je třeba vést rodiny k tomu, aby měly děti, které dobře vychovají, aby Pán měl koho povolat. (...) Aby kandidát překonal strach z možného zklamání, musí vidět příklady konkrétních kněží, kteří jsou i přes lidské slabosti skutečnými Kristovými přáteli, kteří vyrostli v přitažlivé osobnosti, ač nejsou žádnými supermany, kteří si prošli zkouškami, ale nezatrpkli, kteří se všeho vzdali, a přesto jsou spokojení a vnitřně šťastní, protože mají Krista za přítele. (...)

Drazí bratří v kněžské službě,

pamatujte na to, že výchova našich nástupců je jedním z našich hlavních úkolů. (...) Oživme v sobě dar povolání a s novým zápalem budujme osobní přátelství s Kristem. Veďme k němu jiné, zvláště ty, které by Pán mohl povolat do kněžské služby. Svěřujme jim péči

o mladší a dejme jim poznat více dobrých kněží. Navoďme atmosféru, v níž by jim kněží mohli vyprávět o svém povolání. Nic nevnucujme, ale při zachování naprosté svobody nemějme strach probouzet touhu.

+ Mons. Jan Graubner
předseda České biskupské konference“

Převzato z měsíčníku Acta Curiæ Reginæ Gradecensis č. 10/2020

Vážení čtenáři,
při četbě listu, který zaslal moravský metropolita arcibiskup Jan Graubner kněžím všech moravských i českých diecézí, jsme nemohli zůstat chladní. Plně se ztotožňujeme se starostmi a nadějemi pana arcibiskupa a jsme přesvědčeni, že jeho slova se mají rozeznít po celé naší vlasti.
Protože mezi členy naší Společnosti pro církevní právo a odběrateli všech našich periodik je mnoho kněží, a dopis pana arcibiskupa se nepochybně týká i jáhnů a laiků, zejména rodičů, nedalo nám to, abychom aspoň základy arcibiskupova poselství neuveřejnili i v tomto vydání Zrcadla církve.

Vaše redakce

Vzpomínáme: Ing. Jana Mindlová, CSc. (1933–2011)

Dne 17. ledna 2021 uplynulo 10 let od úmrtí paní Ing. Jany Mindlové, CSc., spoluzakladatelky Společnosti pro církevní právo, členky České křesťanské akademie a pracovnice Nadace Dobré dílo milosrdných sester sv. Karla Boromejského.

Paní Jana Mindlová, rozená Fukarová, se narodila v Praze dne 10. července 1933. Vystudovala zemědělské vědy se zaměřením na ekonomiku. V těchto oborech získala inženýrský diplom i vědeckou hodnost kandidáta věd. Zemědělství a ekonomii se věnovala i ve svém pracovním životě. Po absolutoriu začínala svou pracovní kariéru na Státním statku ve Šternberku, posléze pracovala v oddělení prognóz Výzkumného ústavu ekonomiky zemědělství a výživy v Praze 2, před odchodem do důchodu v Zemědělské akademii zřízené ministerstvem zemědělství.

Paní Ing. Mindlová byla velmi vzdělaná a moudrá žena, energická a rezolutní, se zdravým sebevědomým a střízlivým pohledem na svět. Byla manželkou právníka JUDr. Vladimíra Mindla (1927–1994), pracujícího ve stavebnictví. Svému muži byla celý život nablízku a při práci jej podporovala a pomáhala mu. JUDr. Mindl na rady své ženy nedal dopustit, miloval ji a projevoval jí úctu. Manželství Mindlových bylo obdivuhodné.

Předseda Společnosti pro církevní právo, prof. JUDr. Jiří Rajmund Tretera, s láskou vzpomíná na pravidelná setkání u manželů Mindlových v době totalitního režimu v jejich vilce v Praze na Spořilově, ve Vestavěné ulici. Při nich živě diskutovali a společně

připravovali, v očekávání blížících se politických změn, návrhy na úpravu zákonných norem, které upravují vztah církve a státu.

Ing. Mindlová stála společně se svým manželem od prosince 1993 u zrodu Společnosti pro církevní právo (SPCP). Byla redaktorkou prvních čtyř čísel Revue církevního práva a zástupkyní předsedy SPCP. Podílela se na organizaci večerů SPCP. Hostila na Spořilově i na své chalupě v Křenovičkách u Tábora „výjezdní zasedání" pracovního výboru SPCP (foto na titulní straně tohoto čísla Zrcadla církve).

Působila rovněž v České křesťanské akademii (ČKA), kde pomohla založit právní sekci a působila jako tajemnice psychoterapeutické sekce. Často reprezentovala SPCP při zasedáních akademického výboru ČKA.

V posledních letech svého života se intenzivně, prakticky denně věnovala zdarma práci pro Nadaci Dobré dílo milosrdných sester sv. Karla Boromejského. Byla i členkou správní rady této nadace.

Podrobněji o výjimečném životě paní Ing. Jany Mindlové, CSc., a o některých osobních vzpomínkách prof. J. R. Tretery na tuto neobyčejnou ženu a jeho blízkou přítelkyni, viz Revue církevního práva č. 49–2/2011, s. 7–12, http://spcp.prf.cuni.cz/42-56/49-cele.pdf.

Maminkovská moudra Ing. Jany Mindlové, CSc.

1. Kam se kdo zařadí, tam je – když ze sebe necháš udělat rohožku, nemůžeš se divit, že si o tebe budou pucovat boty.
2. Pamatuj, děvenko, že prudkým varem nic do měkka neuvaříš.
3. Nehádej se, pravda leží většinou uprostřed, zpravidla bez náhrobku.
4. Nekritizuj, každý je normální na jiný způsob.
5. Odpočinek je, když si z ničeho nic neděláš.
6. Štěstí je jako koks, vzniká jako vedlejší produkt při výrobě něčeho zcela jiného.
7. Dávej si pozor na začátek, když špatně zapneš první knoflík, nikdy už dobře zapnutá nebudeš.
8. Když servíruješ, tak si uvědom, že co je na stole, musí být oželené.
9. Všechno chce svůj čas, i každý hrneček najde svou pokličku, avšak nejdelší cesta je zkratka.
10. Život je to, co se ti přihodí, když jsi plánovala něco zcela jiného – a když už tě život srazí na kolena, můžeš alespoň vytřít podlahu.

Připomínka zaplacení příspěvků do Společnosti pro církevní právo

Dovolujeme si všechny členy, kteří nám dosud nezaslali příspěvek na rok 2021, požádat o jeho brzkou úhradu. Ponechali jsme roční příspěvek v dosavadní výši, tj. Kč 400,- (resp. Kč 200,- pro ty, kdo nemají vlastní příjem), ačkoli naše náklady stále vzrůstají a podpora ze strany stálých sponzorů zůstává ve stejné výši, anebo je značně nejistá. Děkujeme všem, kdo zarovnají příspěvek do zvýšené částky nebo nám zašlou dar. Na každý dar od Kč 1 000,- zasíláme obratem potvrzení. Při zaplacení daru již nepožadujeme členský příspěvek.

A ještě jedna vzpomínka: tentokrát na P. doc. Miloše Rabana (1948–2011)

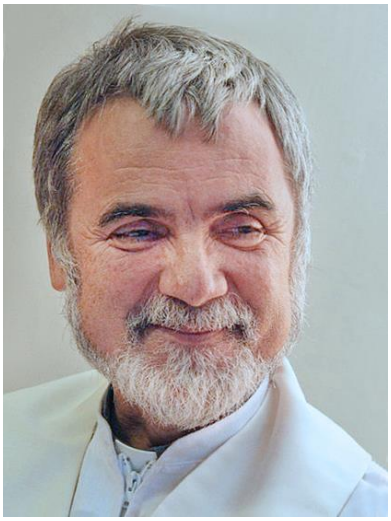

Dne 7. ledna 2021 uběhlo desáté výročí úmrtí P. doc. PhDr. Ing. Miloše Rabana, Th.D., O.S.L.J.,[1] katolického kněze, biskupského vikáře litoměřické diecéze, teologa, pedagoga, dlouholetého člena Společnosti pro církevní právo, našeho milého přítele.

Miloš Raban se narodil 20. června 1948 jako syn lesníka v Kryštofově Údolí u Liberce. Tam se narodil i jeho o rok mladší bratr Přemysl Raban, který se stal významným právníkem, advokátem, rozhodcem a profesorem právnických fakult v Praze i v Plzni.

Miloš vystudoval systémové inženýrství na Českém vysokém učení technickém v Praze a poté pracoval ve Výzkumném ústavu bezpečnosti práce. Oženil se a s manželkou vychoval dvě dcery. V sedmdesátých letech se obrátil na křesťanskou víru, dal se pokřtít a rozhodl se odjet do Říma studovat filozofii a teologii na Papežské univerzitě lateránské.

V listopadu 1985 byl v Římě vysvěcen na kněze. Jako kněz působil nejprve v Německu. Po roce 1990 se vrátil do své rodné země a litoměřický biskup jej poslal do farnosti Raspenava a poutního města Hejnice nedaleko Lázní Libverda ve frýdlantském výběžku severních Čech. V Hejnicích se mu podařilo zachránit téměř zničený františkánský klášter a poutní baziliku Navštívení Panny Marie. Budovu kláštera pod patronací litoměřického biskupství skvěle přestavěl.

Stojí to za to, shlédnout nejen účelná zařízení včetně společenských a přednáškových prostor, mohutné jídelny a kuchyně, ale také ve vyšším patře útulné pokojíky hotelového typu na místě bývalých přebudovaných klášterních cel. Každá z nich dostala nad dveře typický františkánský křížek ve tvaru T. Je to povznášející, ve volných chvílích vidět, prohlížet a studovat všechny nové malby a nápisy na chodbách i v místnostech, které tam Miloš umístil nebo dal vymalovat. A to vesměs na starodávné motivy z dějin františkánského řádu i jeho současného myšlení a svědectví víry.

Františkáni v podzemí přežili pronásledování a potlačení své činnosti v letech 1950–1989. Ba dokonce v posledním desetiletí totality získali a tajně v Liberci vychovali dost velkou skupinu dorostu. Řadu klášterů, jejichž budovy byly vráceny výčtovými zákony z roku 1990 a 1991, obnovili; na obnovu kláštera a komunity v Hejnicích však síly nezbyly. Budovy se ujalo biskupství litoměřické a jím pověřený navrátilec do vlasti Miloš Raban podle slov jednoho z františkánů doslova „vydupal ze země“ její obnovu.

A nejen obnovu budovy. Na její rozsáhlé ploše, situované u paty poutní baziliky pěkně schované pod horským loubím, vybudoval Mezinárodní centrum duchovní obnovy, které je řízeno litoměřickým biskupstvím a jejímž prvním ředitelem byl. Uměl rozumným způsobem

[1] Člen rytířského řádu svatého Lazara Jeruzalémského.

použít finančních prostředků, kterými na vybudování mezinárodního centra přispěly fondy Evropské unie.

Strávili jsme spolu s Milošem v „jeho“ stavebně pozoruhodném a lidsky příjemném středisku mnoho prázdninových, vánočních i jarních chvil, dokonce jsme tam sepsali významnou část jedné právnické učebnice. Někdy jsme tam trávili čas v osamělém rozjímání nebo duchovním cvičení. Ale zažili jsme i několik celotýdenních bouřlivých setkání s početnou skupinou přátel z norimberské pobočky Ackermann-Gemeinde.

Doc. Raban byl jako teolog velkým odborníkem na organizaci plenárních koncilů. Napsal na toto téma i zajímavou odbornou monografii a není divu, že v rámci přípravy Plenárního sněmu katolické církve byl Českou biskupskou konferencí jmenován generálním sekretářem tohoto sněmu. Leč těsně před zahájením jeho prvního zasedání na Velehradě v létě 2003 byl z této služby odvolán. Jak si potom vícekrát před námi postesknul, nedověděl se nikdy důvod a příčinu tohoto svého odvolání.

Doc. Raban vyučoval na Technické univerzitě v Liberci. To byla skvělá forma kategoriální pastorace, přítomnosti církve mimo její zdi. Roku 2005 se stal děkanem její fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické.

Doc. Raban zemřel 7. ledna 2011 v mladém věku pouhých 62 let.

Jiří Rajmund Tretera a Záboj Horák

Kostel Nanebevzetí Panny Marie ve Zlonicích

Asi sedm kilometrů severně od města Slaný, při soutoku Zlonického a Dřínovského potoka, se od nepaměti nachází obec Zlonice. Její přirozenou dominantu tvoří monumentální barokní kostel Nanebevzetí Panny Marie.

Kostel Nanebevzetí Panny Marie ve Zlonicích. Foto Vojtěch Círus

Chrám zasvěcený Panně Marii zde stával od středověku, přičemž z původní stavby se dodnes zachovaly některé části vnitřního vybavení. Stavbu současného kostela inicioval roku 1723 majitel zlonického panství Filip Josef kníže Kinský, v letech 1738–1744 nejvyšší kancléř Českého království, a dlouholetý zlonický děkan Jan Adam Svoboda, významný barokní kazatel, jehož homilie vycházely tiskem. Mimo samotného kostela se ve Zlonicích zasadil o stavbu krásné barokní fary, kterou projektoval nejznámější pražský architekt své doby Kilián Ignác Dientzenhofer.

Dlouho se vedla debata, zda Dientzenhoferovým dílem není rovněž kostel, dokončený roku 1744, ten totiž vypadá jako jeho typická stavba. Tyto dohady jsou však dnes definitivně ukončeny a za architekta zlonického kostela je jednoznačně určen František Maxmilián Kaňka.

Velkou proměnou prošel kostel koncem 19. století, kdy se zdál Kaňkův koncept příliš umírněný, a byl tedy přestavován v neobarokním stylu, kterýžto charakter si zachoval dodnes. Na to o pár let později navázaly úpravy secesní, které provedl další významný český architekt, Josef Fanta. Poslední obnovou prošel exteriér kostela v letech 1992–1995. Je ovšem třeba říci, že v současné době by opět potřeboval přinejmenším novou fasádu.

V souvislosti se zlonickým kostelem je možné ještě vzpomenout, že zde část svého dětství (léta 1853–1856) strávil Antonín Dvořák, jehož otec měl ve Zlonicích hospodu. Dvořák na Zlonice a zdejší kostel vzpomínal po zbytek života a věnoval jim také svou první symfonii, dokončenou 24. března 1865, nazvanou příznačně Zlonické zvony.

S výjimkou kostela a fary se ve Zlonicích nachází také zámek knížat Kinských, který stojí bezprostředně vedle kostela, bývalý špitál, rovněž barokní, z roku 1745, kde dnes sídlí památník Antonína Dvořáka. Nedaleko Zlonic je židovský hřbitov ze 17. století, s více jak 120 dochovanými pískovcovými hroby, a rodinná hrobka knížat Kinských v Budenicích.

Vojtěch Círus

Křesetice aneb putování Kutnohorskem pokračuje

Před nedávnem jsme na stránkách Zrcadla církve obdivovali krásu Kutné Hory. Neopouštějme ještě Kutnohorsko, ale zastavme se na chvíli také v přilehlých vsích. Vždyť pro mnohé z nás je město místem našeho pracovního, kulturního a často i církevního života, zatímco v okolních vesnicích nalézáme klidné místo pro svůj domov.

Jednou z takových vesnic je i obec Křesetice, která je vzdálená asi 2 kilometry od Kutné Hory. Hlavní dominantou Křesetic je kostel sv. Markéty, panny a mučednice, postavený pravděpodobně již kolem roku 1300. Nachází se na malé skalnaté vyvýšenině, takřka v centru obce, přímo naproti místní základní škole. Ke kostelu patří kaple, márnice a již neužívaný hřbitov. Celý areál je obehnán ohradní zdí a vede k němu kamenné schodiště.

Kostel sv. Markéty byl dříve farním kostelem. Dnes je kostelem filiálním, kam přijíždí sloužit mše svaté kněží z Kutné Hory. Tak jako mnohé kostely u nás, a zvláště pak na venkově, by si i Křesetický kostel zasloužil opravu, či alespoň novou fasádu.

Kostel sv. Markéty v Křeseticích.

Na kraji obce se nachází hřbitov, kde spočívají těla zemřelých z Křesetic a z okolních vsí. V Křeseticích nalezneme také tři sochy – sochu svatého Šebestiána, sochu svaté Barbory a sochu svatého Václava.

Hřbitov v Křeseticích, dušičky 2020.

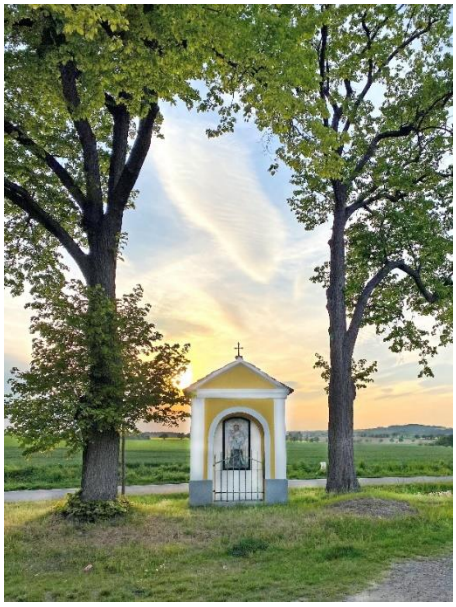

Součástí obce Křesetice jsou též přilehlé vesnice Bykáň, Chrást a Krupá. I v těchto menších vsích je mnoho památných staveb. Ať už je to kostel Nanebevzetí Panny Marie v Bykáni, či třeba kaplička svatého Jana Nepomuckého v Krupé.

Při putování po polních a lučních cestách nezřídka narazíme na Boží muka, kapličky a sochy světců – malé církevní stavby, které tvoří charakter nejen Kutnohorska, ale celé naší krásné krajiny.

Kaple sv. Jana Nepomuckého v obci Krupá.

Jakub Nagy

Zpráva o pohybu členské základny SPCP

Oznamujeme, že Společnost pro církevní právo má podle záznamů ve svém členském seznamu k 1. lednu 2021 celkem 508 členů. Přikládáme tabulku o pohybu členstva v posledních šesti letech:

Rok	Počet nově přijatých členů	Počet členů, kteří vystoupili	Počet členů, kteří zemřeli	Počet členů, jimž bylo členství zrušeno	Počet členů ke konci roku
2014	31	7	2	0	443
2015	22	4	3	0	458
2016	26	4	2	0	478
2017	25	9	3	0	491
2018	27	10	1	0	507
2019	36	28	3	12	500
2020	19	6	5	0	508

24. ledna 2021: Neděle Božího slova

Svatý otec František apoštolským listem *Otvíral jim písma* rozhodl, že se každým rokem bude třetí neděli v liturgickém mezidobí slavit jako Neděle Božího slova. V dopise pražského arcibiskupa kardinála Dominika Duky k této oslavě je odkaz na internetové stránky Biblického díla www.biblickedilo.cz.

Jistě bude vhodné věnovat své rodinné i soukromé rozjímání Písmu svatému a rozšíření našich znalostí o něm. Ale současně to znamená, že zařadíme častou, až i denní četbu Písma svatého do svého denního programu, případně svou dosavadní četbu rozšíříme. Budeme s tím počítat i v činnosti našeho duchovního kroužku studentů Právnické fakulty Univerzity Karlovy i při intenzivním studiu v rámci vědeckého semináře Právo a Bible, který se bude opět opakovat od začátku letního semestru.

Jiří Rajmund Tretera a Záboj Horák

Gratulace členům SPCP

Dne 2. ledna 2021 oslavil své 85. narozeniny novinář, spisovatel, publicista a dlouholetý redaktor Revue církevního práva pan Pavel Landa z Prahy, čestný člen Společnosti pro církevní právo.

Dne 8. ledna 2021 nám věnoval P. doc. ThDr. Prokop Patrik Maturkanič, PhD., CFSsS,[2] farář v Novosedlicích u Teplic (Severní Čechy), prorektor pro vědu a výzkum Vysoké školy aplikované psychologie v Terezíně, svou novou publikaci *Základy etiky 2*. Uvedená vysokoškolská učebnice má tyto oddíly: Homo intellectus/psychologicus, Homo sociologicus, Homo politicus, Homo educandus a Homo ethicus. Děkujeme.

Z nové literatury

SCHELLE, Karel, TAUCHEN, Jaromír (eds.), *Encyklopedie českých právních dějin*, XXI. svazek Volby–Zákon o, Plzeň, 2020, 833 s., ISBN 978-80-7418-341-6,
z obsahu:

KAŠNÝ, Jiří, *Výuka církevního práva*, s. 227–230,

BEJVANČICKÁ, Alexandra, *Zákon o zmírnění některých majetkových křivd způsobených holocaustem (č. 212/2000 Sb.)*, s. 822–824.

MATURKANIČ, Prokop Patrik, *Základy etiky 2*, Vysoká škola aplikované psychologie, Terezín, 2020, 166 s., ISBN 978-80-87871-08-9.

[2] CFSsS: Congregatio Fratrum Sanctissimi Sacramenti, Kongregace bratří Nejsvětější Svátosti – petrinů, kterou založil roku 1888 kněz českobudějovické diecéze Václav Kliment Petr. Jejím posláním je podpora povolání ke kněžství a výchova mužské mládeže. Zkratky svých řeholí si řeholníci ostatní píší za jménem, řeholní kněží pak uvádějí zkratku P. (Pater) před jménem. Viz TRETERA-HORÁK, *Slovník církevního práva*, Praha, 2011.

ŠMÍD, Marek, *Vatikán a sovětský komunismus 1917–1945*, Stanislav Juhaňák – TRITON, Praha, 2020, 279 s., ISBN 978-80-7553-779-9

FRANTIŠEK, papež, *Fratelli tutti*, Encyklika o bratrství a sociálním přátelství, Karmelitánské nakladatelství, Blansko, 2021, 178 s., ISBN 978-50-7566-217-0.

KONGREGACE PRO NAUKU VÍRY, *Samaritanus bonus*, List o péči o osoby v kritické a terminální části života, ze 14. července 2020, č. 46 (červená řada), Sekretariát České biskupské konference, Praha, 2020, 42 s.

Periodika

Acta České biskupské konference č. 15, Česká biskupská konference, Praha, 2020, 297 s.

Studia theologica, Univerzita Palackého v Olomouci – Cyrilometodějská teologická fakulta, Olomouc, 2020, ISSN 1212-8570,
ročník XXII, číslo 2,
z obsahu:
PASTWA, Andrzej, *Kanonické paradigma nerozlučitelnosti: O vztahu přirozenosti a kultury v katolickém chápání manželství*, s. 85–98,
VLADÁR, Vojtech, *Stylus Romanae curiae v kódexovom práve Katolíckej cirkvi*, s. 99–135.

Periodikum Zrcadlo církve, Aktuality Společnosti pro církevní právo Praha – Brno – Olomouc – Stříbro vydává a rozesílá Společnost pro církevní právo, z. s., Sudoměřská 25, 130 00 Praha 3.

Fotografie na titulní straně/Front page photo: Z historie – pracovní výbor Společnosti pro církevní právo u paní Ing. Mindlové v Křenovičkách 13. června 1998. Foto: Ing. Jana Mindlová (History: Working Committee of the Church Law Society at Mrs. Ing. Mindlová in Křenovičky on 13th June 1998. Photo: Ing. Jana Mindlová)

Šéfredaktor: P. Jiří Rajmund Tretera OP
Zástupce šéfredaktora: Záboj Horák
Redakční rada: Jan Beránek, Vojtěch Círus, Tomáš Grundza, Jakub Nagy, Marek Novák
Úprava fotografií: Antonín Krč

Starší čísla online: spcp.prf.cuni.cz/aktuality. Zrcadlo církve vychází dvakrát měsíčně.
spcp@prf.cuni.cz
ISSN 2695-0111